



Espurna n°109

Juny 2018

Butlletí informatiu
de Prevenció
d'Incendis Forestals



GENERALITAT
VALENCIANA

Per

Unitat Tècnica UT-902

Servei de Prevenció d'Incendis Forestals

ÍNDEX

Claus del mes.....	2
Dades Estadístiques.....	8
Valors Acumulats	8
Comparació amb els valors mitjans.....	9
Evolució mensual: nombre.....	11
Evolució mensual: superfície afectada.....	13
Anàlisi de les causes	14
Relació completa d'incendis al període	16
Comportament del foc observat	17
Comportament del foc esperat	18
Notícies i divulgació	19
Llei 13/2018 de modificació de la llei 3/1993 forestal de la Comunitat valenciana	19
Correcció d'errors de la Llei 13/2018, de l'1 de juny	19
Resolució per la qual es convoquen ajudes per a la cooperació en el marc del programa de desenvolupament rural de la Comunitat valenciana 2014-2020.....	19
Mitigació del risc d'ignició i propagació d'incendis en zones amb acumulació d'inflorescència del xop.....	20

Foto portada: Actuació informativa a agricultors. Font: Servei Prevenció Incendis Forestals

CLAUS DEL MES¹

El mes de juny de 2018 ha sigut tèrmicament **normal** a la Comunitat Valenciana. La temperatura mitjana, **21.1°C**, és 0,2°C superior a la de la climatologia de referència (20.9°C).

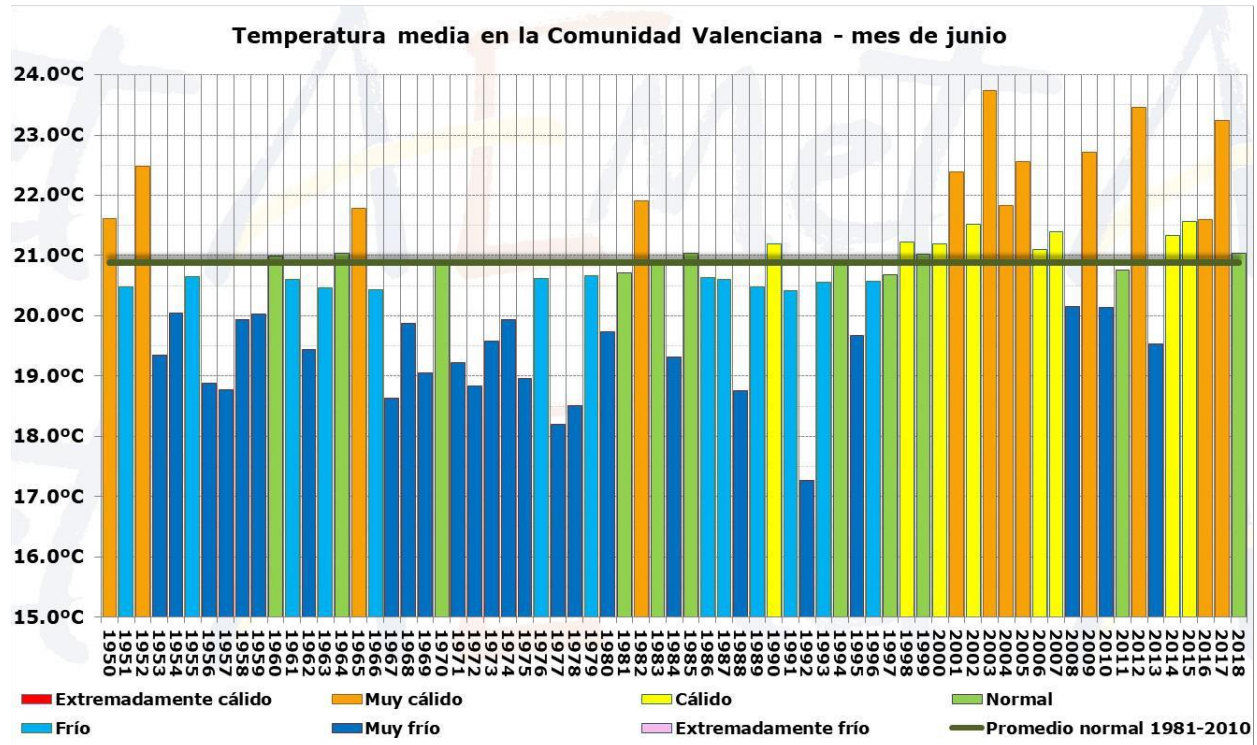


Figura 1. Temperatura mitjana dels mesos de juny a la Comunitat Valenciana, en contrast amb la mitjana de la sèrie

Comparat amb mesos de juny d'anys anteriors, juny de 2018 és el més fresc dels últims 5, des de 2013.

Encara que gran part del mes la temperatura mitjana va estar oscil·lant al voltant dels valors normals, la primera setmana va ser relativament fresca, amb temperatures mínimes inferiors a 7°C a localitats de l'interior de la meitat nord, i l'última setmana una mica més càlida del normal, tot i que sense un gran pic de calor com sí va passar en anys anteriors. Les temperatures més altes es van registrar els dies 2 i 27: Ontinyent, 38.2°C; Xàtiva, 37.1°C; Sumacàrcer, 37.0°C; Jalance, 36.6°C. A les capitals els valors més alts es van registrar els dies 21 i 22: Castelló, 32.5°C el dia 21; València, 31.5°C el dia 22; Alacant, 31.3°C també el dia 22.

¹ La informació sobre meteorologia, excepte indicació expressa, prové d'AEMET

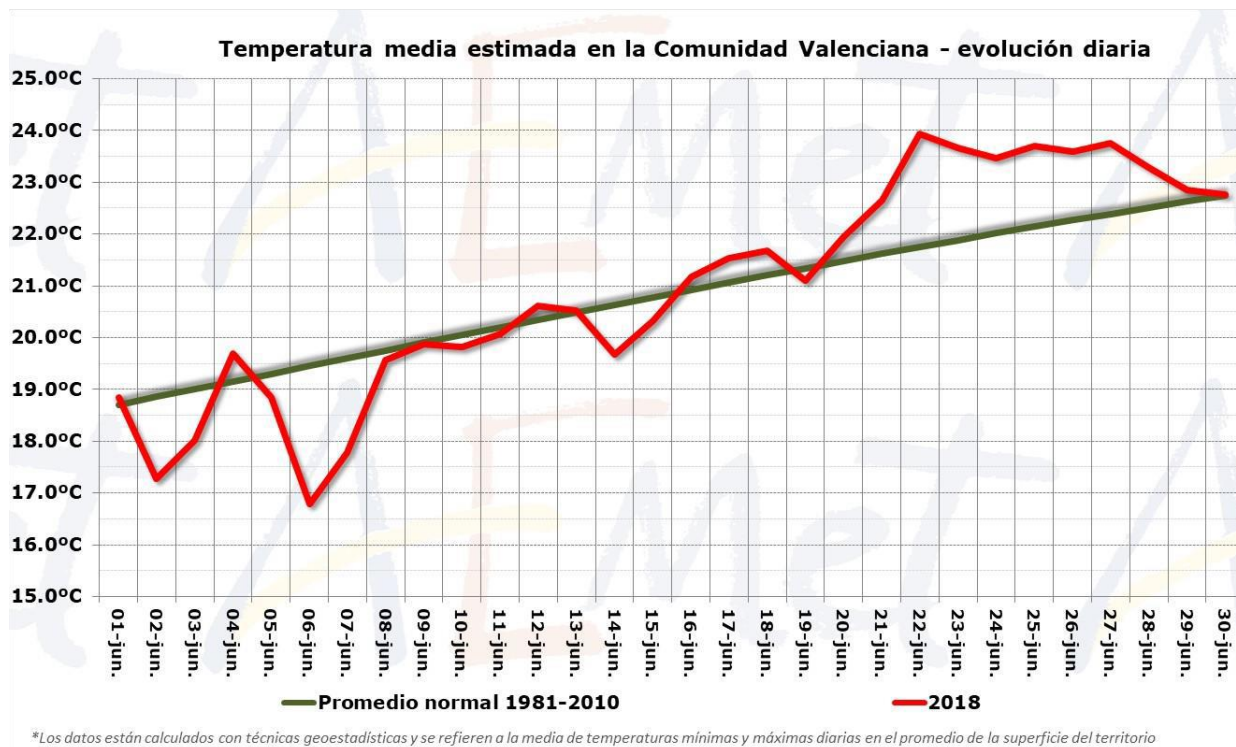


Figura 2. Evolució diària de la temperatura durant el mes de juny a la Comunitat Valenciana

Pel que fa a la precipitació, l'acumulada ha estat de **48.9 l/m²**, que és pràcticament el doble que la de la mitjana climàtica del període 1981-2010 (48.7 l/m²), qualificant el mes com **molt humit**; ha sigut el mes de juny més humit dels últims 10 anys.

A la província de València i Alacant la precipitació mitjana ha sigut una mica més del doble que la de la mitjana normal de juny (+ 130% i + 120%, respectivament), mentre que a la província de Castelló el balanç pluviomètric de juny presenta un superàvit del 21%. En qualsevol cas, sempre cal tindre en compte que juny, per darrere de juliol i agost, és el mes menys plujós de l'any, i aquests superàvits percentuals, encara que importants, en valor absolut no tenen el mateix impacte que quan es produeixen en altres mesos fora de l'estiu.

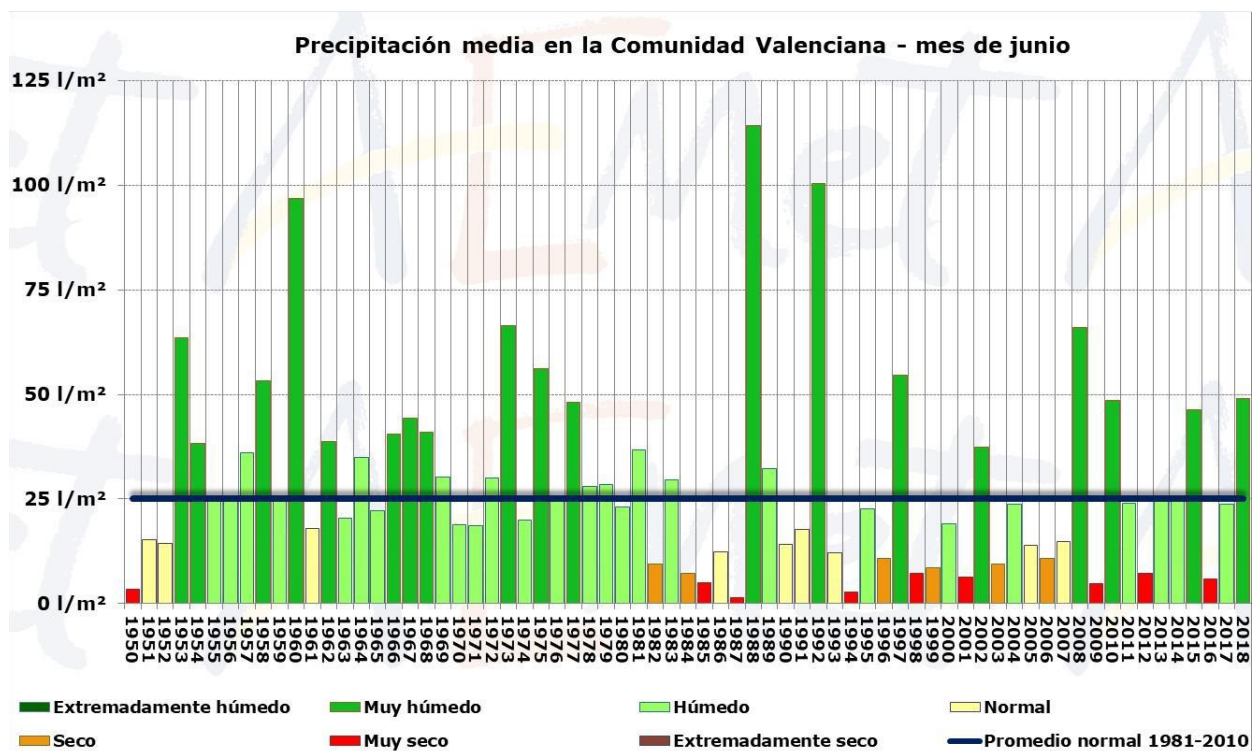


Figura 3. Precipitació mitjana a la Comunitat Valenciana per al mes de juny

Les precipitacions de juny es van produir en forma de tempesta, i tot i que algun dia, com el 3, van ser generalitzades a tot el territori, els valors més alts i la intensitat màxima de precipitació en aquests casos queda reduïda a una àrea relativament menuda, com va passar el dia 28.

L'episodi de tempestes més important es va produir el dia 3 de juny, quan una depressió aïllada en nivells alts que va circular pel sud de la Península, va canalitzar durant la matinada i matí d'aquest dia vent de llevant a tots els nivells, produint-se una gran convergència d'humitat al litoral i prelitoral de la província de València que va donar lloc a precipitacions generalitzades acompanyades de tempesta, i que van tindre intensitat torrencial en algunes localitats de la Ribera Alta com Guadassuar o Alginet, i molt forta en altres municipis de la comarca de l'Horta Sud, i de zones del municipi de València pròximes a la costa.

També la tempesta del dia 28 va deixar granís i intensitat torrencial de precipitació a l'interior de la comarca de l'Alt Millars. A Montanejos la tempesta del dia 28 va tindre una durada d'hora i mitja i es van arribar a acumular 90.4 l/m², però només en 30 minuts l'acumulat va ser de 65.6 l/m² i 32.0 l/m² en només 10 minuts.

Aquests episodis de tronades van vindre acompanyats d'un important aparell elèctric, donant lloc a algunes ignicions dins el territori de la Comunitat

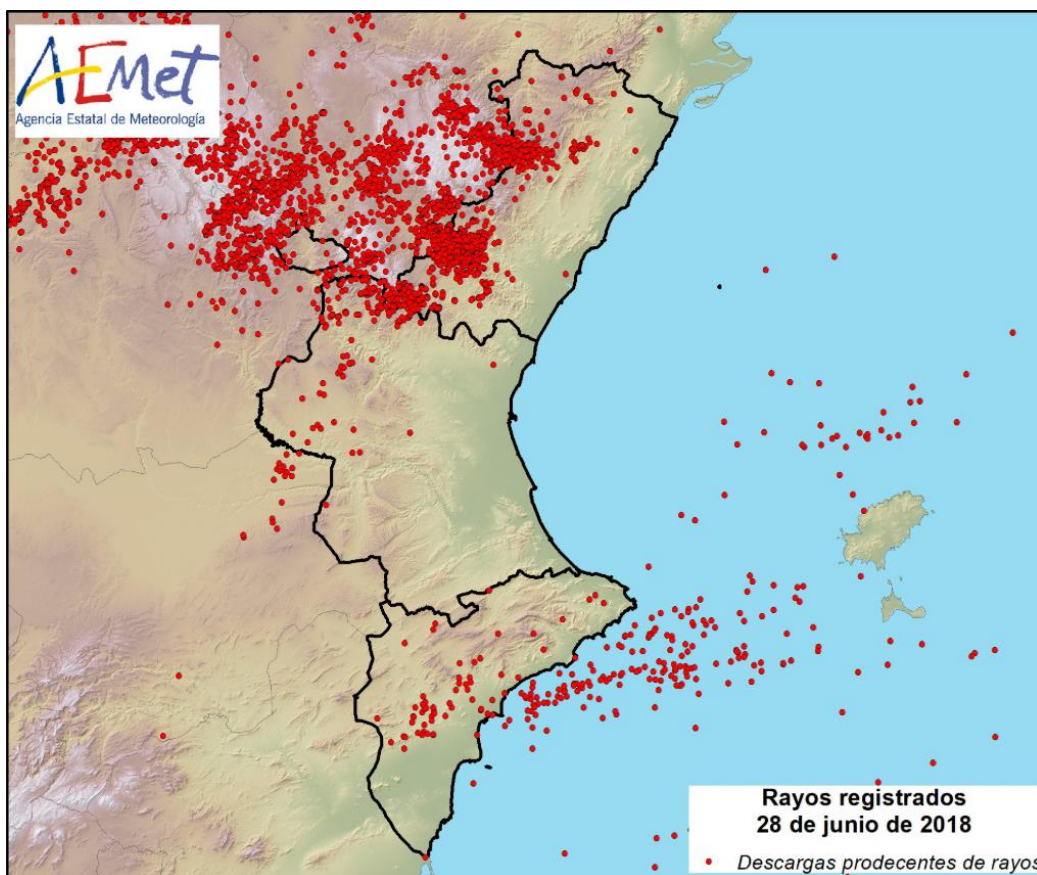


Figura 4. Exemple d'un dels episodis tempestuosos amb aparell elèctric, on es van comptabilitzar 1421 rajos (2018.06.28). Font: AEMET

Els valors més alts de precipitació al mes de juny s'han registrat en localitats de València afectades per la tempesta del dia 3: Catarroja, 177.0 l/m²; Alginet, 163.9 l/m²; Picanya, 128.4 l/m²; València, 104.0 l/m², i també a l'interior de Castelló en localitats afectades per la tempesta del dia 28: Montanejos, 111.0 l/m². A l'altre extrem, en alguns observatoris del litoral de les tres províncies, les precipitacions del mes han estat inferiors a 25 l/m²: Santa Pola, 14.2 l/m²; Sagunt, 16.2 l/m²; Rojales, 17.8 l/m²; Quartell, 18.8 l/m².

El balanç diari de precipitació mostra com les precipitacions es van concentrar durant les tempestes de la primera setmana, sobretot en la de la matinada del dia 3, i en menor mesura també durant la tempesta del dia 28.

Nota: en el gràfic apareix el dia 2 com el de més precipitació acumulada i no el dia 3. Això és així perquè en climatologia es treballa amb dades de l'anomenat "dia pluviomètric", en el qual es computen les precipitacions registrades a 24 hores entre 08 d'un dia i les 08 del dia següent. Com les tempestes del dia 3 es van produir de matinada, abans de les 8 del matí, els registres d'aquest dia 3 (dia civil) s'anoten en el dia 2 (dia pluviomètric).

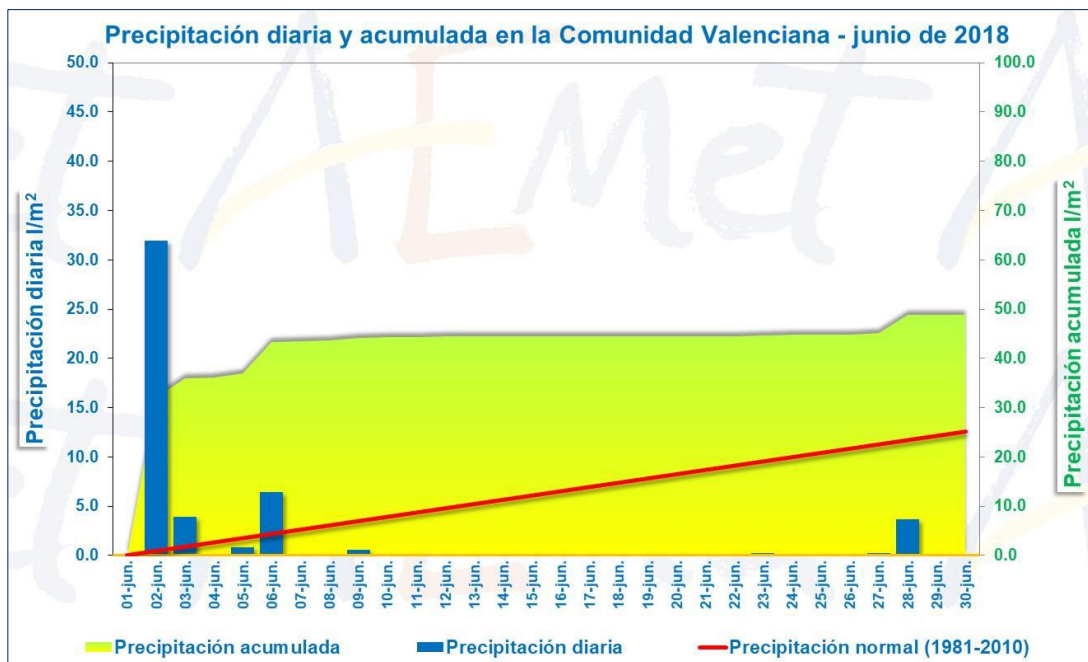


Figura 4. Precipitació diària i acumulada durant el mes de juny de 2018 a la Comunitat Valenciana .

En funció del que es considera normal en cada punt del territori, juny de 2018 va ser **molt humit** en el 46% del territori, **humit** al 40%, normal en el 12%, **sec** al 0.5% (zones del Racó d'Ademús), i fins i tot **extremadament humit** en algunes localitats de la Ribera Alta i l'Horta Sud com Alginet, Catarroja o Albal, en què ha sigut el mes de juny més humit des que hi ha registres.

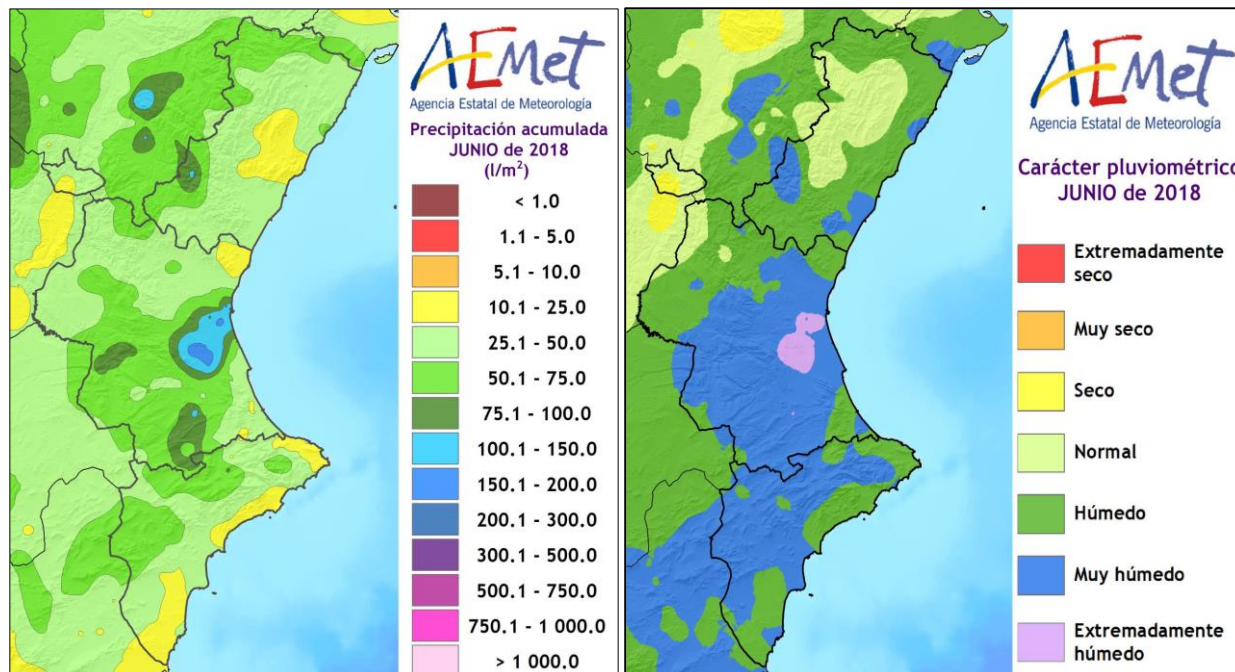


Figura 5 i 6. Precipitació acumulada i caràcter pluviomètric al juny a la Comunitat Valenciana

Tot i les tempestes de maig i juny, els 9 mesos que han transcorregut de l'actual any hidrològic 2017-2018 a la Comunitat Valenciana (des del passat 1 d'octubre), presenten un dèficit mitjà de precipitació del 30%. Hi ha zones de comarques del litoral de les 3 províncies en què la precipitació acumulada des del passat 1 d'octubre és menys de la meitat del que seria normal (zones acolorides en roig), encara que la zona més interior de València i del nord d'Alacant presenta un lleuger superàvit pluviomètric.

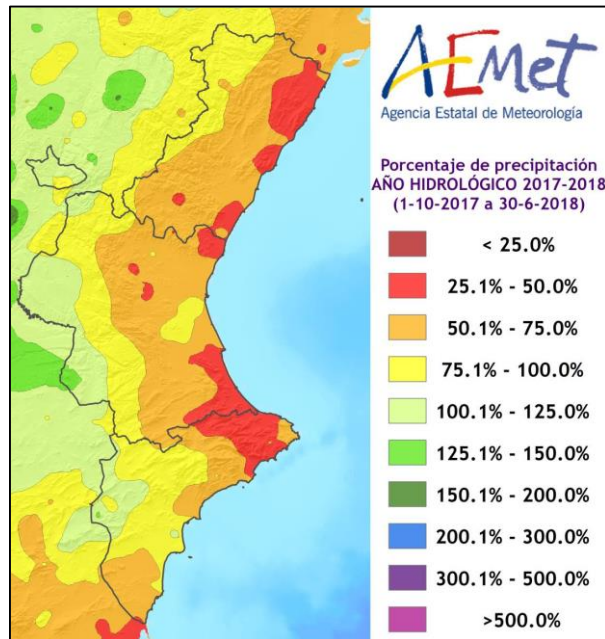


Figura 7. Percentatge de precipitació en l'any hidrològic

Pel que fa a incendis forestals, s'han comptabilitzat per al mes de juny un total de **22 incendis**, valor per baix de la mitjana (44,1 incendis), amb una superfície forestal afectada de **2,01 ha** (valor molt per baix de la mitjana mensual, que està en 5.630,1 ha).²

² Les dades són provisionals. Qualsevol variació en el còmput es veurà reflectida en el següent número del butlletí.

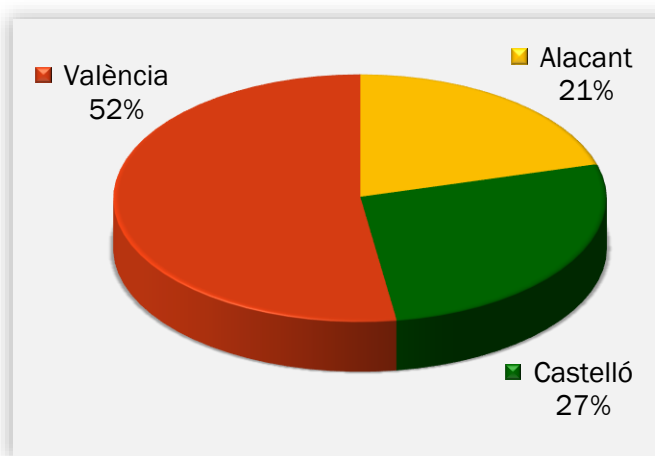
DADES ESTADÍSTIQUES

VALORS ACUMULATS

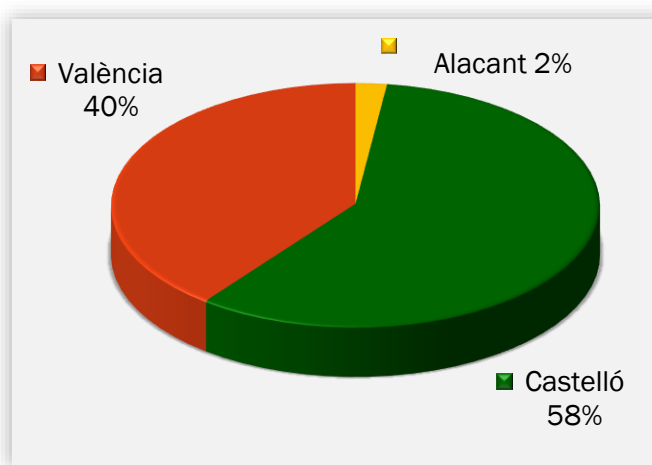
A la taula 1 i en els gràfics 1 i 2 es realitza un desglossament detallat del nombre d'incendis i la superfície afectada acumulada en l'any 2018 per províncies .

Província	Número	Superfície afectada Ha				
		Superfície rasa			Arbrada	Total
		Canyar	Altres rases	Total rasa		
Alacant	40	3,91	5,01	8,92	4,41	13,34
Castelló	52	103,69	265,06	368,75	3,84	372,59
València	101	228,45	7,81	236,25	16,19	252,44
Total	193	336,05	277,88	613,93	24,44	638,37

Taula 1. Nombre d'incendis i superfície afectada per tipus i províncies. Acumulat des de gener de 2018



Gràfic 1. Nombre d'incendis en percentatge



Gràfic 2. Superfície afectada en percentatge

La província més destacada pel que fa al nombre d'incendis és la de València, seguida de la de Castelló i Alacant. Mentre que pel que fa a superfície, és Castelló la província més afectada, seguida de la de València i Alacant, aquesta última amb una incidència molt baixa.

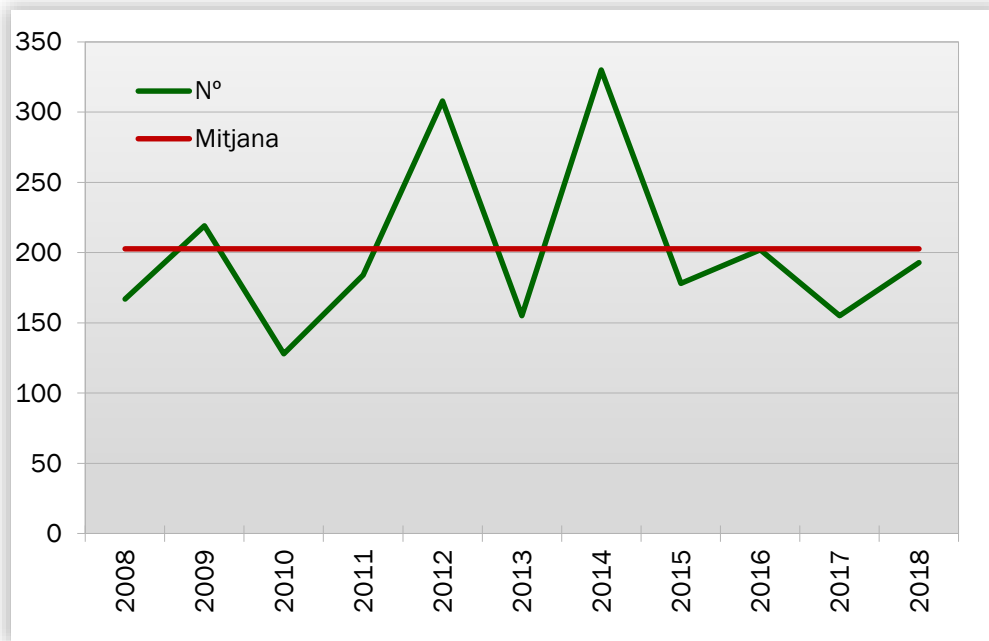
COMPARACIÓ AMB ELS VALORS MITJANS

Els valors acumulats a 30 de juny per a l'últim decenni es detallen a la Taula 2. En el que portem de 2018 s'han produït 193 incendis, valor similar a la mitjana (203 incendis), amb una superfície afectada de 638,37 ha, molt per baix del valor mitjà per al mateix període (6.376,14 ha).

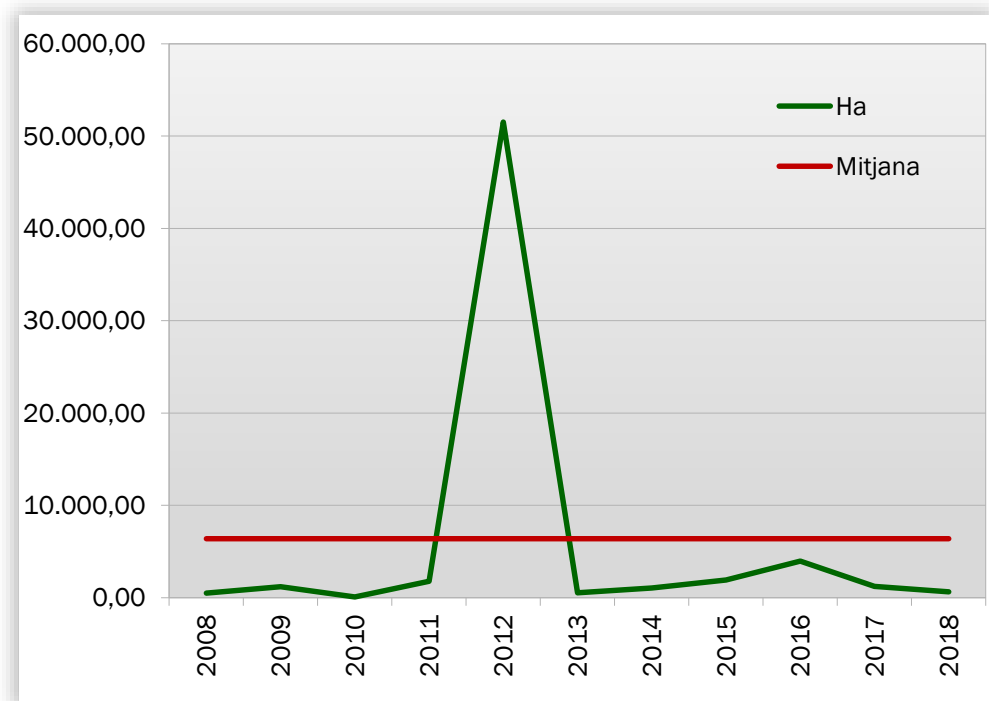
Any	Nº	Superfície
2008	167	500,47
2009	219	1.190,86
2010	128	73,28
2011	184	1.758,54
2012	308	51.521,45
2013	155	535,50
2014	330	1.055,92
2015	178	1.929,27
2016	202	3.968,71
2017	155	1.227,45
2018	193	638,37

Taula 2. Nombre i superfície acumulats en el mateix període analitzat

En els gràfics 3 i 4 es mostra l'evolució del nombre d'incendis i superfície afectada en el període d'estudi (de l'1 de gener al 30 de juny) en l'últim decenni, en comparació amb el valor mitjà.



Gràfic 3: Evolució nº d'incendis en comparació amb el valor mitjà



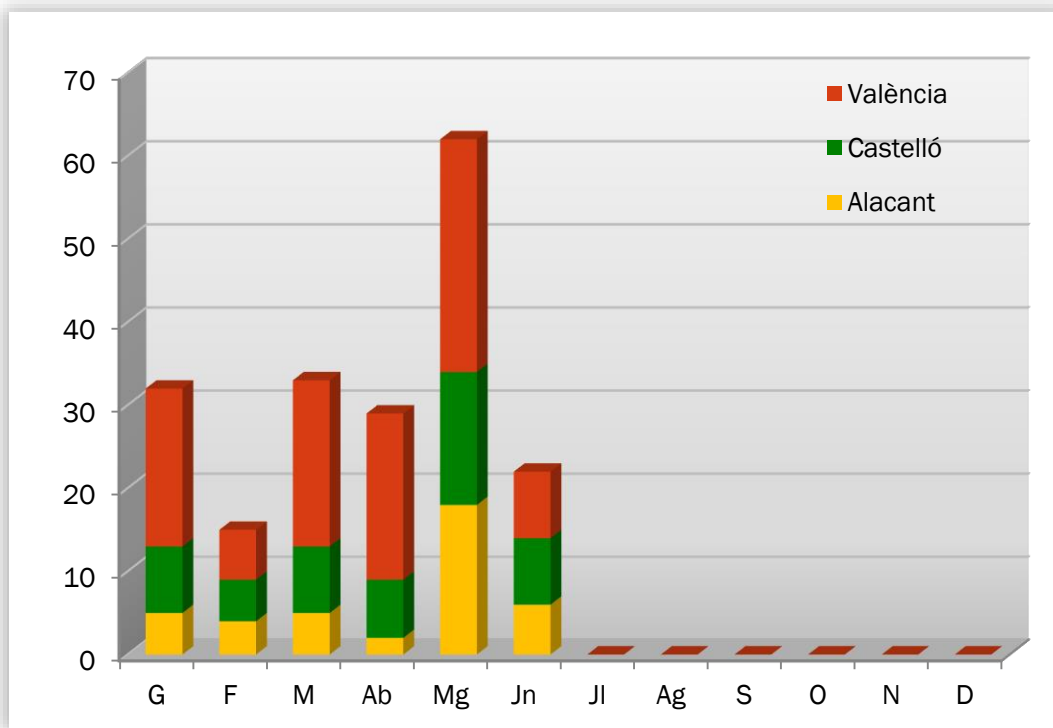
Gràfic 4: Evolució de la superfície afectada en comparació amb el valor mitjà

EVOLUCIÓ MENSUAL: NOMBRE

L'evolució mensual del nombre d'incendis es representa a través d'una taula numèrica en la qual es representen els valors per a cada província, i el total de la Comunitat Valenciana (taula 3), juntament amb dos diferents representacions gràfiques, una de valors acumulats per províncies i una altra de comparació amb la mitjana dels últims 10 anys (gràfics 5 i 6).

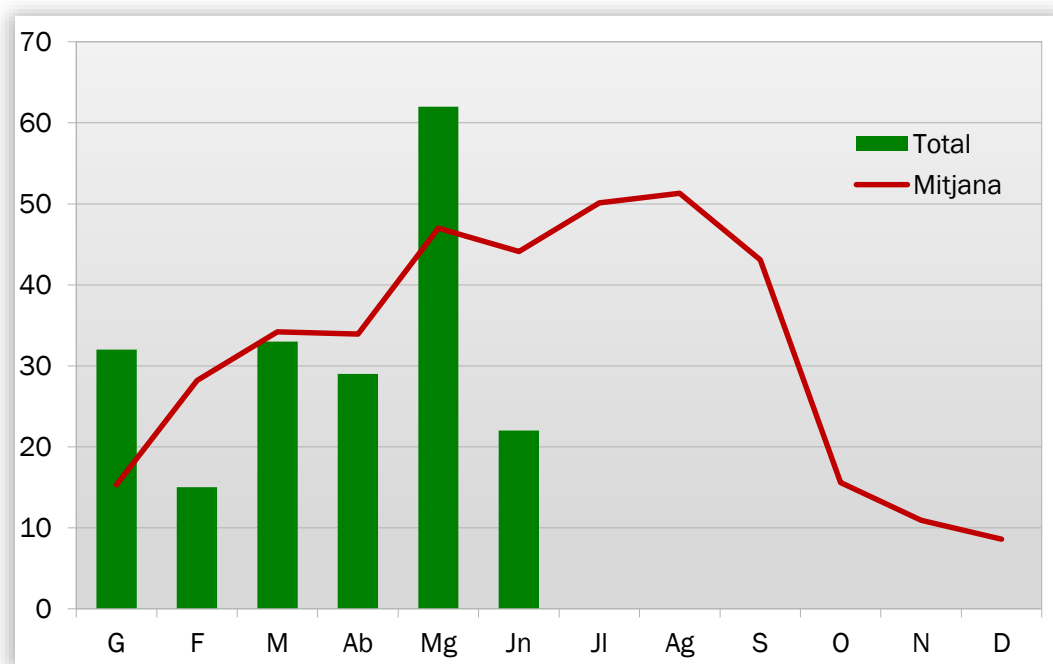
Mes	Alacant	Castelló	València	Total
Gener	5	8	19	32
Febrer	4	5	6	15
Març	5	8	20	33
Abril	2	7	20	29
Maig	18	16	28	62
Juny	6	8	8	22
Juliol	0	0	0	0
Agost	0	0	0	0
Setembre	0	0	0	0
Octubre	0	0	0	0
Novembre	0	0	0	0
Desembre	0	0	0	0
TOTAL	40	52	101	193

Taula 3. Evolució mensual del nombre d'incendis (2018)



Gràfic 5: Nombre d'incendis per mesos i províncies

Durant el mes de juny s'han registrat 6 incendis a la província d'Alacant, 8 a la de Castelló i 8 a la de València.



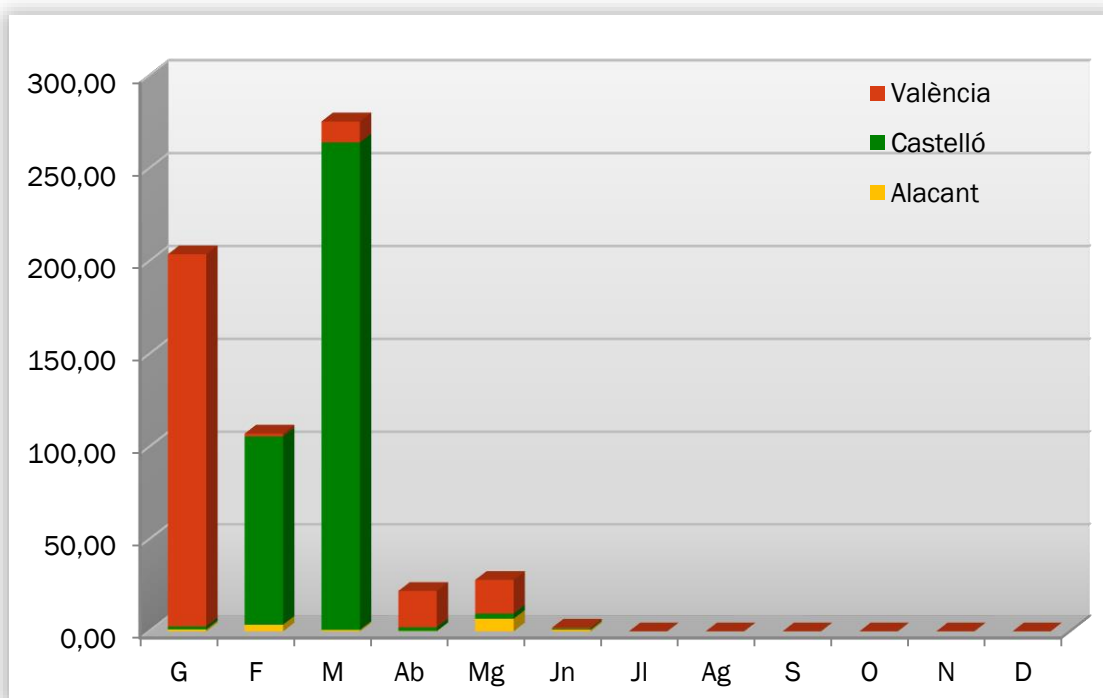
Gràfic 6: Nombre d'incendis per mesos, comparativa amb els valors mitjans de l'últim decenni

EVOLUCIÓ MENSUAL: SUPERFÍCIE AFECTADA

L'estudi de l'evolució mensual de la superfície afectada segueix una estructura similar a la ja descrita en l'apartat referit al nombre, si bé en la comparació amb els valors mitjans, donades les grans diferències de valors, s'ha utilitzat una escala logarítmica (gràfic 8).

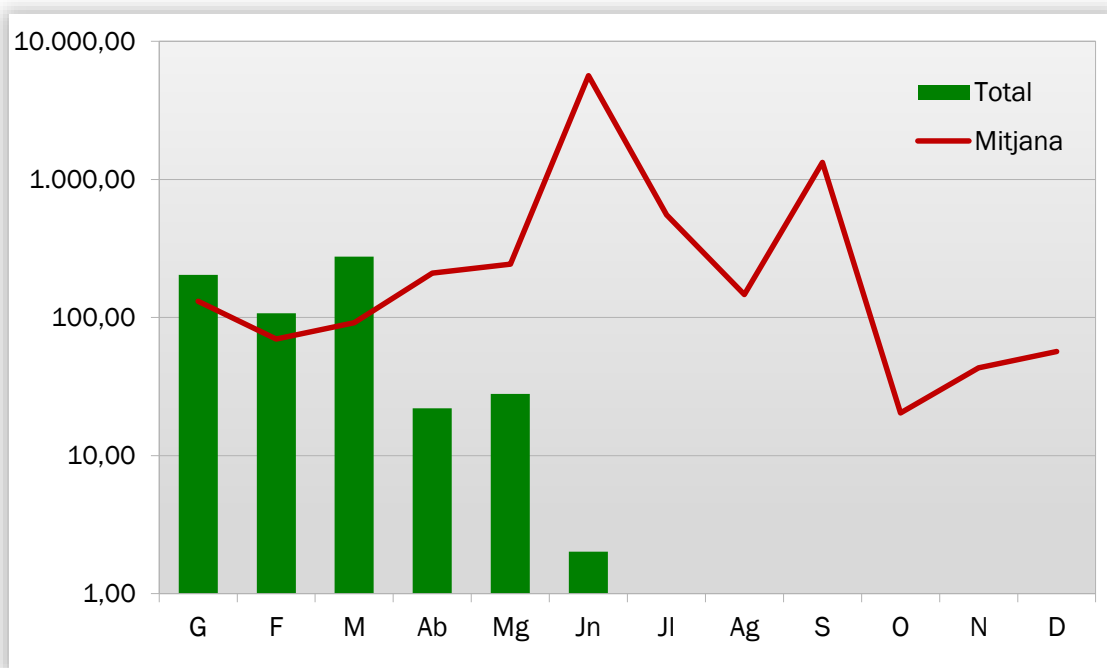
Mes	Alacant	Castelló	València	Total
Gener	1,02	1,67	201,10	203,80
Febrer	3,61	102,15	1,48	107,24
Març	0,76	263,29	11,30	275,35
Abril	0,17	2,07	19,79	22,03
Maig	6,85	2,80	18,35	28,00
Juny	0,92	0,61	0,48	2,01
Juliol	0,00	0,00	0,00	0,00
Agost	0,00	0,00	0,00	0,00
Setembre	0,00	0,00	0,00	0,00
Octubre	0,00	0,00	0,00	0,00
Novembre	0,00	0,00	0,00	0,00
Desembre	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAL	13,34	372,59	252,50	638,43

Taula 4: Evolució mensual de la superfície afectada (2018)



Gràfic 7: Superfície afectada per mesos i províncies

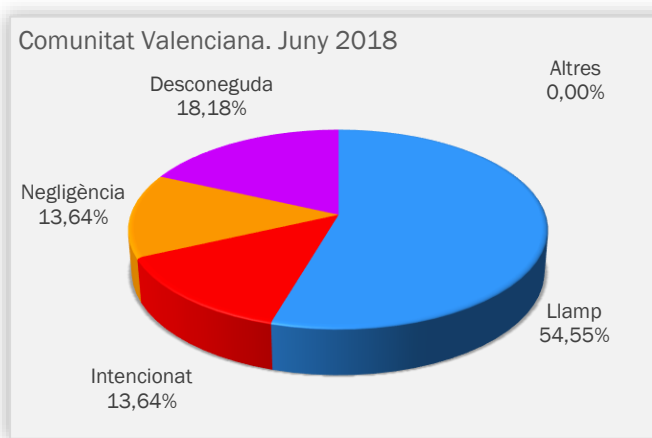
Durant el mes de juny de 2018 s'han vist afectades per incendis 0,92 ha de terreny forestal a la província d'Alacant, 0,61 ha a la de Castelló, i 0,48 ha a la de València. En conjunt, aquesta superfície està molt per baix de la mitjana de l'últim decenni (5.630,1 ha).



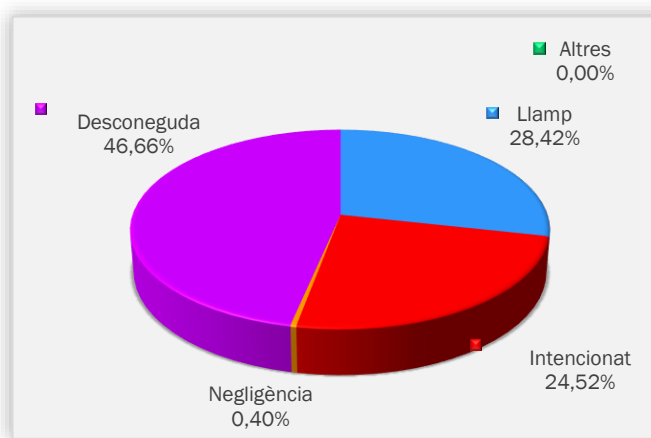
Gràfic 8: Superfície afectada per mesos, comparativa amb els valors mitjans de l'últim decenni

ANÀLISI DE LES CAUSES

L'estudi de les causes s'ha realitzat a partir dels percentatges en nombre i en superfície afectada, per al total de la Comunitat Valenciana, tant per al mes de juny com per a l'acumulat del 2018.

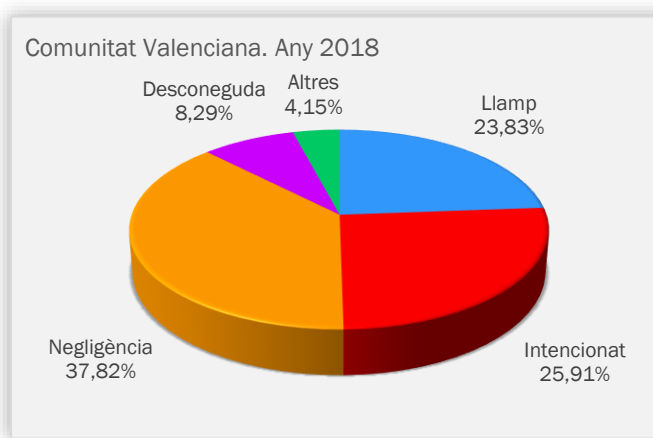


Gràfic 9: Comunitat Valenciana, % d'incendis ocorreguts per causa. Juny 2018

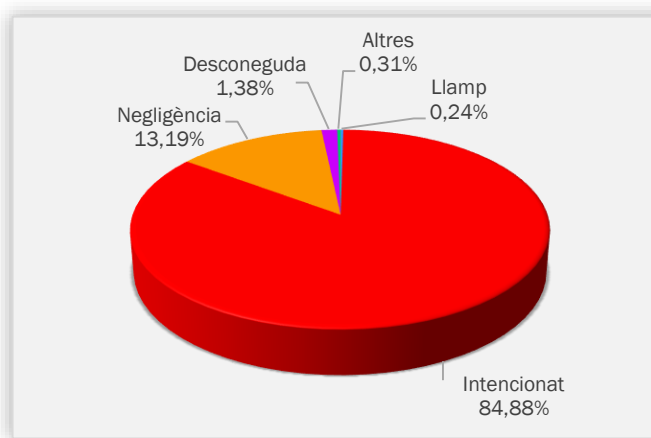


Gràfic 10: Comunitat Valenciana, % de superfície afectada per causa. Juny 2018

Al mes de juny s'han produït, en el conjunt de la Comunitat Valenciana, 12 incendis per llamp, 3 intencionats, 3 per negligències, 4 per causes desconegudes o en investigació, i cap per altres causes. Els incendis per llamp van afectar a 0,57 ha, els intencionats a 0,49 ha, els ocorreguts per negligències a 0,01 ha i els de causes desconegudes o en investigació a 0,94 ha.



Gràfic 11: Comunitat Valenciana, % d'incendis ocorreguts per causa. Acumulat 2018



Gràfic 12: Comunitat Valenciana, % de superfície afectada per causa. Acumulat 2018

RELACIÓ COMPLETA D'INCENDIS AL PERÍODE

Data	Municipi	Sup (ha)	Causa	Paratge	Província
01-jun-18	Enguera	0,00	0	El Higueral	VALÈNCIA
01-jun-18	Guadassuar	0,01	3	Barranc de la Garrofera	VALÈNCIA
02-jun-18	Náquera	0,00	2	Pla del Estepar	VALÈNCIA
02-jun-18	Alcoi/Alcoy	0,00	0	Mariola	ALACANT
02-jun-18	Aielo de Malferit	0,00	0	Racó Sarrió	VALÈNCIA
06-jun-18	L'Alcora/Alcora	0,00	0	Monte la Foia	CASTELLÓ
06-jun-18	Benidorm	0,00	2	El Salto del Agua	ALACANT
06-jun-18	Benidorm	0,00	2	El Salt de l'Aigua	ALACANT
13-jun-18	Eslida	0,05	1	El Castell	CASTELLÓ
13-jun-18	Ontinyent	0,03	3	Barranc de la Puríssima	VALÈNCIA
13-jun-18	Cocentaina	0,60	3	Devesa	ALACANT
18-jun-18	Alcoi/Alcoy	0,30	3	San Cristofol	ALACANT
23-jun-18	Barracas	0,00	0	Palancar de Abajo	CASTELLÓ
24-jun-18	Tuéjar	0,00	0	Calderero	VALÈNCIA
24-jun-18	Guardamar del Segura	0,01	1	El Moncayo	ALACANT
24-jun-18	Tuéjar	0,01	0	Rincón de Batiste	VALÈNCIA
25-jun-18	Fortaleny	0,43	1	La Mota	VALÈNCIA
28-jun-18	Cirat	0,05	0	Jarica	CASTELLÓ
28-jun-18	Torralba del Pinar	0,00	0	Masía del Prado	CASTELLÓ
28-jun-18	Teresa	0,00	0	Benabal	CASTELLÓ
29-jun-18	Bejís	0,01	0	Barranco la Serratilla	CASTELLÓ
29-jun-18	Montán	0,50	0	Loma la Cierva	CASTELLÓ

Codis de causes

- (0) Llamp
- (1) Intencionat
- (2) Negligència
- (3) Desconeguda/Investigació
- (4) Altres

COMPORTAMENT DEL FOC OBSERVAT

Durant el mes de juny no han tingut lloc incendis rellevants en relació al comportament del foc ni pel que fa a la superfície afectada.

La majoria dels incendis que han tingut lloc han sigut incendis de superfície, amb propagacions escasses a causa, principalment, a l'encara elevat contingut d'humitat del combustible. Aquests incendis han afectat majoritàriament als combustibles fins i mitjans presents en superfície sense afectar de manera generalitzada a l'estrat arbori. La poca disponibilitat de la vegetació ha fet que la càrrega de combustible implicada en la combustió haja sigut escassa, generant per això columnes amb poc desenvolupament.

Cal destacar els diferents episodis de tronades que han tingut lloc durant el mes i que han vingut acompanyats d'aparell elèctric, generant ignicions que han tingut poca extensió.



Imatges 1 i 2. Incendi a Montán (2018.06.29) i incendi a Alcoi (2018.07.18). Font: AVSRE i Servei Previsió Incendis Forestals



Imatge 3. Incendi a Cocentaina (2018.07.13). Font: Servei Previsió Incendis Forestals

COMPORTAMENT DEL FOC ESPERAT

A partir del seguiment de l'estat de la humitat dels combustibles vius mitjançant mostreig, s'ha elaborat la següent taula que mostra els últims valors mitjans del contingut d'humitat de les espècies més representatives de la Comunitat Valenciana (dades del mes de juny).

Els valors observats en l'estrat de matoll són **humits** i **molt humits**, excepte en el *Cistus albidus* que es manté com **sec**. Aquests valors ens indiquen l'existència d'una escassa disponibilitat del combustible en aquest estrat.

L'estrat arbori (*P. halepensis*) se situa en valors **secs**, el que possibilita que, baix circumstàncies favorables, el foc pugua afectar aquest estrat.

Especie	Extr. seco	Muy seco	Seco	Normal	Húmedo	Muy húmedo
<i>Pinus halepensis</i>						
<i>Rosmarinus officinalis</i>						
<i>Quercus coccifera</i>						
<i>Juniperus oxycedrus</i>						
<i>Ulex parviflorus</i>						
<i>Quercus ilex</i>						
<i>Cistus albidus</i>						

Taula 1. Valors mitjans del mes de juny amb el contingut d'humitat del combustible viu de les espècies més representatives de la Comunitat Valenciana

Tenint en compte el comportament del foc observat durant el mes de juny, basant-nos en els valors d'humitat del combustible d'aquest mes i tenint en compte que, tot i que aquest mes ha estat humit, arrosseguem un dèficit de precipitació important en aquest any hidrològic; es pot esperar que, a mesura que avança el mes de juliol, la vegetació vaja estant més disponible i el comportament siga més virulent amb propagacions més ràpides, afectant major superfície.

En alineacions 2/3 o 3/3, principalment en alineacions de vent amb pendent amb continuïtat de matoll baix arbrat, és previsible que puguen donar-se coronaments i fins i tot focs de capçades, acompanyats de generació de salts de foc a distància moderada.

NOTÍCIES I DIVULGACIÓ

LLEI 13/2018 DE MODIFICACIÓ DE LA LLEI 3/1993 FORESTAL DE LA COMUNITAT VALENCIANA

lei 13/2018, d'1 de juny, de la Generalitat, de modificació de la Llei 3/1993, de 9 de desembre, de la Generalitat, forestal de la Comunitat Valenciana. [2018/5428]

El pdf pot trobar a la següent adreça:

http://www.dogv.gva.es/datos/2018/06/04/pdf/2018_5428.pdf

CORRECCIÓ D'ERRORS DE LA LLEI 13/2018, DE L'1 DE JUNY

CORRECCIÓ d'errors de la Llei 13/2018, d'1 de juny, de la Generalitat, de modificació de la Llei 3/1993, de 9 de desembre, de la Generalitat, forestal de la Comunitat Valenciana. [2018/5704]

El pdf pot trobar a la següent adreça:

http://www.dogv.gva.es/datos/2018/06/11/pdf/2018_5704.pdf

RESOLUCIÓ PER LA QUAL ES CONVOQUEN AJUDES PER A LA COOPERACIÓ EN EL MARC DEL PROGRAMA DE DESENVOLUPAMENT RURAL DE LA COMUNITAT VALENCIANA 2014-2020

En el DOGV de 21 de juny de 2018, es publica la resolució de 15 de juny de 2018, del director de l'Agència Valenciana de Foment i garantia Agrària, per la qual es convoquen per a l'exercici 2018 ajudes per a la cooperació en el marc del programa de desenvolupament rural de la Comunitat Valenciana 2014-2020 per a projectes de cooperació relacionats amb la valorització de restes vegetals en experiències de agrocompostaje o altres, la fi sigui evitar l'ús del foc per a l'eliminació de restes agrícoles.

Els arxius pdf poden trobar-se als següents enllaços:

http://www.dogv.gva.es/datos/2018/06/21/pdf/2018_6055.pdf

http://www.dogv.gva.es/datos/2018/06/21/pdf/2018_6082.pdf

Aquesta convocatòria correspon als ajuts per l'ORDRE 2/2018, d'1 de febrer, de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural, per la qual s'estableixen les bases reguladores de les ajudes per a la cooperació en el marc del Programa de desenvolupament rural de la Comunitat Valenciana 2014-2020, que es va publicar en el seu moment.

L'arxiu pdf es pot trobar al següent enllaç:

http://www.dogv.gva.es/datos/2018/02/09/pdf/2018_1197.pdf

MITIGACIÓ DEL RISC D'IGNICIÓ I PROPAGACIÓ D'INCENDIS EN ZONES AMB ACUMULACIÓ D'INFLORESCÈNCIA DEL XOP

Durant el mes de juny totes les unitats amb vehicles motobomba del Servei de Prevenció d'Incendis Forestals han estat recorrent zones d'acumulació de la inflorescència del xop identificades sobre tot el territori de la Comunitat i treballant remullant periòdicament aquestes acumulacions. Amb aquesta tasca es dificulta la ignició i propagació d'incendis en aquestes zones que tradicionalment han sigut font de nombroses ignicions. Aquests treballs continuaran durant les properes setmanes fins que el risc d'incendi per aquesta causa desaparega.



Imatge 4. Exemple del treball de les unitats amb vehicles motobomba. Font: Servei de Prevenció d'Incendis